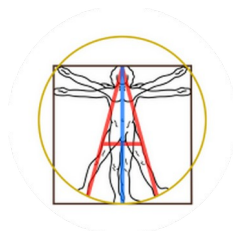
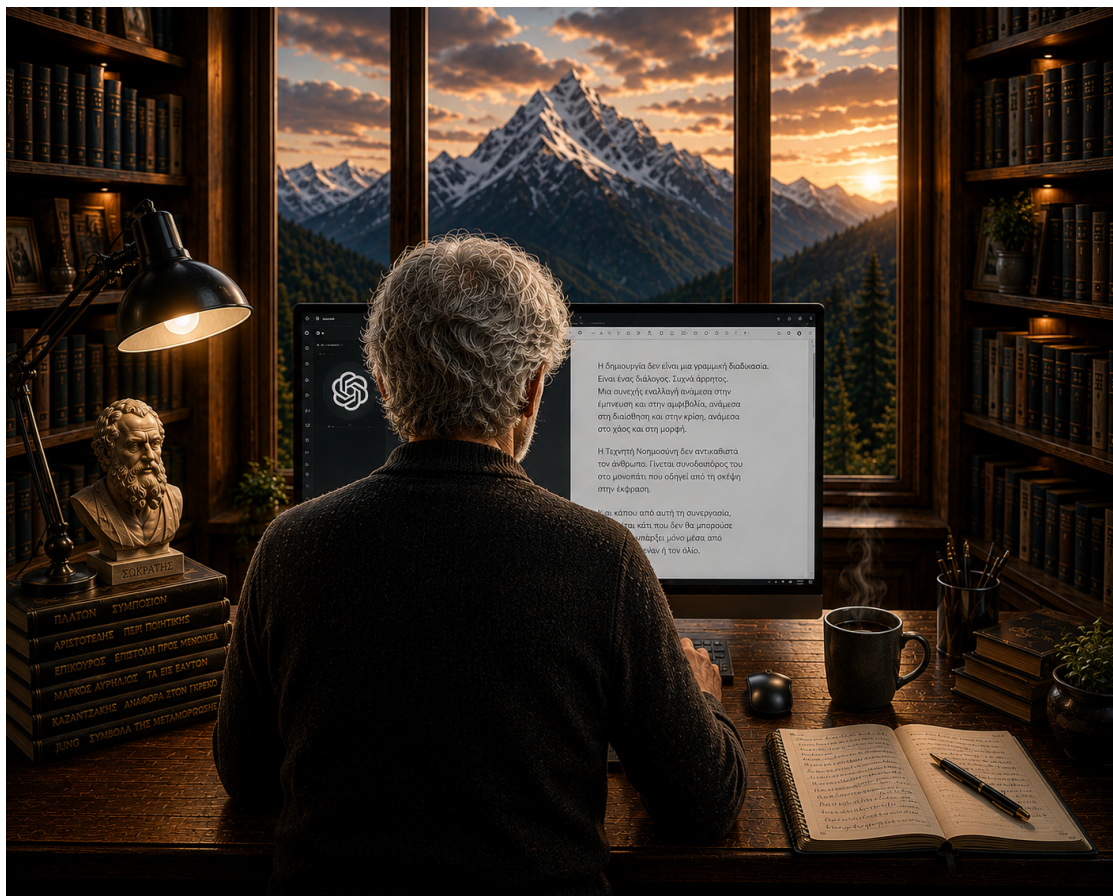

ΓΙΑΝΝΗ Γ. ΑΥΓΟΥΣΤΑΤΟΥ

Η ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ

Η δημιουργική συνεργασία ανθρώπου και μηχανής

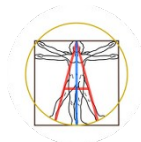
ΜΕΤΟΥΣΙΩΣΗ

Αφυπνιστικές Εκδόσεις

ΓΙΑΝΝΗΣ Γ. ΑΥΓΟΥΣΤΑΤΟΣ

Η ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ

Η δημιουργική συνεργασία ανθρώπου και μηχανής

ΜΕΤΟΥΣΙΩΣΗ

Αφυπνιστικές Εκδόσεις

Αθήνα 2026

Copyright

© 2026 Γιάννης Γ. Αυγουστάτος

Έκδοση : ΜΕΤΟΥΣΙΩΣΗ – Αφυπνιστικές Εκδόσεις

ISBN: 978-618-88727-0-7

Πρώτη ψηφιακή έκδοση: Σεπτέμβριος 2026

Κείμενο, επιμέλεια και δημιουργική διεύθυνση:

Γιάννης Γ. Αυγουστάτος

Εικονογράφηση:

Οι εικόνες δημιουργήθηκαν και διαμορφώθηκαν μέσα από τη δημιουργική συνεργασία του συγγραφέα με εργαλεία Τεχνητής Νοημοσύνης.

Όλα τα δικαιώματα διατηρούνται. Κανένα μέρος του παρόντος έργου δεν επιτρέπεται να αναπαραχθεί, να αποθηκευτεί ή να μεταδοθεί με οποιοδήποτε μέσο, ηλεκτρονικό ή μηχανικό, χωρίς την προηγούμενη γραπτή άδεια του συγγραφέα, εκτός από σύντομα αποσπάσματα που χρησιμοποιούνται για σκοπούς κριτικής, παρουσίασης ή βιβλιογραφικής αναφοράς.

ΑΦΙΕΡΩΣΗ

*Αφιερωμένο στους έμπειρους και στους επίδοξους
συγγραφείς που επιθυμούν να εξερευνήσουν, με
δημιουργική τόλμη και κριτική επίγνωση, τις
δυνατότητες και τους κινδύνους της Τεχνητής
Νοημοσύνης στο έργο τους.*

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος

Γιατί γράφτηκε αυτό το βιβλίο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. Η συγγραφή αλλάζει

Η νέα πραγματικότητα της ΤΝ

Φόβοι και προσδοκίες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. Τι σημαίνει να γράφει κανείς;

Τι είναι συγγραφή.

Δημιουργία, δημιουργικότητα και προσωπική φωνή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. Η ΤΝ ως εργαλείο του συγγραφέα

Έρευνα.

Διάλογος.

Επιμέλεια.

Αναδόμηση κειμένου.

Έμπνευση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. Ποιος είναι ο πραγματικός δημιουργός;

Μέρος Α'. Η Δημιουργική πρόθεση.

Μέρος Β' Δημιουργικές επιλογές.

Μέρος Γ' – Η ανθρώπινη κυριαρχία στη δημιουργική διαδικασία

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. Τεχνητή Νοημοσύνη και Πνευματική Ιδιοκτησία

Μέρος Α' Τι ισχύει σήμερα.

Μέρος Β' Η έννοια της ανθρώπινης δημιουργικής συμβολής.

Μέρος Γ' Η νομολογία και τα ανοιχτά ερωτήματα.

Μέρος Δ' Πρακτικές συμβουλές για συγγραφείς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6. Οι κίνδυνοι

Ομοιομορφία.

Πνευματική τεμπελιά.

Εξάρτηση.

Παραπληροφόρηση.

Ηθικά ζητήματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7. Οι μεγάλες δυνατότητες

A. Η ΤΝ ως πνευματικός συνεργάτης.

B. Η Τεχνητή Νοημοσύνη σε κάθε στάδιο της ζωής ενός βιβλίου:

Από τη σύλληψη μιας ιδέας

Στην έρευνα και στην τεκμηρίωση

Στον σχεδιασμό και στη δομή

Στην ανάπτυξη των κεφαλαίων

Ως κριτικός αναγνώστης

Στην επιμέλεια της γλώσσας και του ύφους

Στον έλεγχο της συνοχής

Στη μετάφραση

Στην έκδοση

Στην προώθηση και στην επικοινωνία

Στη δεύτερη και τρίτη ζωή του έργου

Γ' Επιτάχυνση χωρίς υποκατάσταση.

Δ' Η νέα εποχή της συγγραφής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8. Πέρα από τη συγγραφή

Εικαστικές τέχνες.

Μουσική.

Κινηματογράφος.

Άλλες δημιουργικές εφαρμογές.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ο άνθρωπος και η δημιουργία στην εποχή της ΤΝ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Μέσα στο εργαστήριο της δημιουργίας

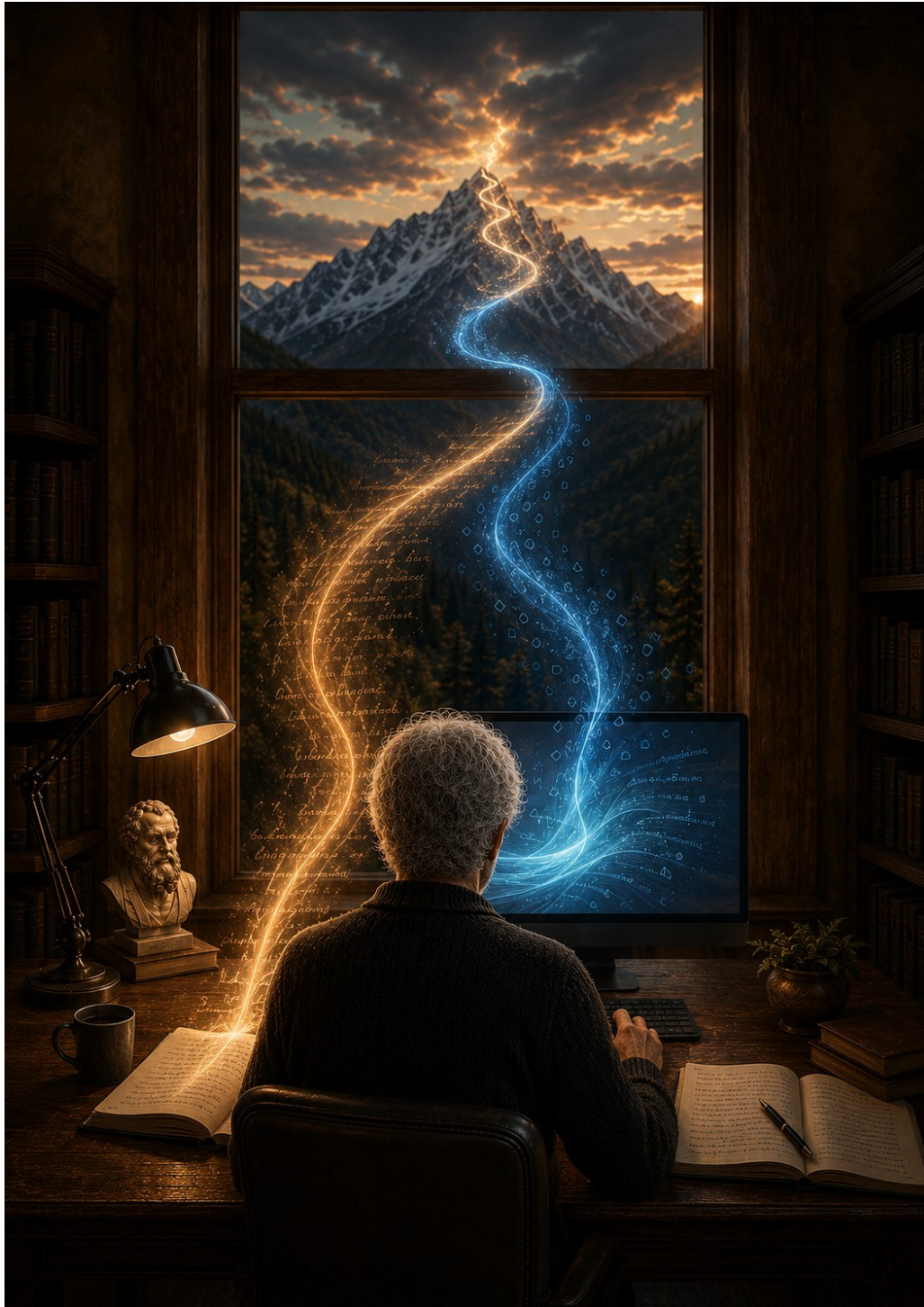
1. Όταν άνοιξε η πόρτα του εργαστηρίου
2. Από το εργαλείο στον συνοδοιπόρο
3. Η δημιουργία ως διάλογος

4. Η ποιητική ακρίβεια
5. Η ΤΝ ως καθρέφτης της σκέψης
6. Η προσωπική φωνή δεν δανείζεται
7. «Γράφεις σαν εμένα!»

ΑΠΑΝΘΙΣΜΑΤΑ ΔΙΑΛΟΓΩΝ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ζούμε σε μια εποχή κατά την οποία ένας άνθρωπος μπορεί, μέσα σε λίγα δευτερόλεπτα, να ζητήσει από μια μηχανή Τεχνητής Νοημοσύνης να γράψει ένα ποίημα, να συνθέσει μια μελωδία, να δημιουργήσει έναν πίνακα ζωγραφικής ή ακόμη και να προτείνει τη δομή ενός βιβλίου. Για πολλούς αυτό αποτελεί ένα τεχνολογικό θαύμα. Για άλλους είναι λόγος ανησυχίας. Θα αντικαταστήσει άραγε η Τεχνητή Νοημοσύνη τον δημιουργό; Θα χάσει η ανθρώπινη δημιουργία την αξία της ή, αντίθετα, θα αποκτήσει νέες δυνατότητες;

Τα ερωτήματα αυτά βρίσκονται σήμερα στον πυρήνα των δημόσιων συζητήσεων. Συχνά, όμως, τίθενται με τρόπο υπερβολικό. Άλλοτε η Τεχνητή Νοημοσύνη παρουσιάζεται ως η αρχή μιας νέας χρυσής εποχής και άλλοτε ως η αιτία του τέλους της ανθρώπινης δημιουργικότητας. Ανάμεσα σε αυτούς τους δύο πόλους, ο ψύχραιμος διάλογος είναι μάλλον σπάνιος.

Κάπου μέσα σε αυτή τη δημόσια συζήτηση βρέθηκα κι εγώ, όχι ως θεωρητικός της τεχνολογίας, αλλά ως συγγραφέας. Τότε διαπίστωσα ότι το ερώτημα είχε πάψει να είναι γενικό και είχε γίνει βαθιά προσωπικό.

Δεν είχα σκοπό να γράψω αυτό το βιβλίο.

Αν κάποιος με ρωτούσε πριν από λίγους μήνες αν θα έγραφα ένα βιβλίο για την Τεχνητή Νοημοσύνη, πιθανότατα θα απαντούσα αρνητικά. Όχι γιατί δεν με ενδιέφερε το θέμα. Αντίθετα, με ενδιέφερε βαθιά. Αλλά το έβλεπα ως ένα ακόμη τεχνολογικό επίτευγμα που, όπως τόσα άλλα στην ιστορία του ανθρώπου, θα άλλαζε τον τρόπο με τον οποίο εργαζόμαστε και επικοινωνούμε. Δεν φανταζόμουν ότι θα με οδηγούσε να αναθεωρήσω τον ίδιο τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβάνομαι τη δημιουργία.

Το βιβλίο αυτό γεννήθηκε αυθόρμητα. Δεν προηγήθηκε κάποιο συγγραφικό σχέδιο, ούτε υπήρχε εξαρχής ένα οργανωμένο σχεδιάγραμμα. Γεννήθηκε μέσα από την ίδια τη διαδικασία της συνεργασίας μου με την Τεχνητή Νοημοσύνη. Μια ερώτηση οδήγησε σε μια δεύτερη, εκείνη σε μια τρίτη, και σιγά σιγά άρχισα να συνειδητοποιώ ότι δεν εξερευνούσα απλώς ένα νέο εργαλείο. Εξερευνούσα έναν νέο τρόπο δημιουργίας.

Στην πραγματικότητα, εκείνη την περίοδο δεν έγραφα ένα βιβλίο. Αναζητούσα απαντήσεις στα ερωτήματά μου και στα συνειδησιακά διλήμματα που γεννούσε αυτή η πρωτόγνωρη εμπειρία. Παράλληλα, κρατούσα σχεδόν από την αρχή αντίγραφα των διαλόγων μου με την ΤΝ, όχι επειδή σκεφτόμουν κάποια μελλοντική έκδοση, αλλά γιατί διαισθανόμουν ότι μέσα σε αυτές τις συνομιλίες υπήρχε κάτι που δεν ήθελα να χαθεί. Μόνο αργότερα, όταν το υλικό είχε πλέον αποκτήσει έκταση και εσωτερική συνοχή, συνειδητοποίησα ότι αποτελούσε τη βάση ενός βιβλίου. Ενός βιβλίου που ίσως θα μπορούσε να φανεί χρήσιμο όχι μόνο σε έμπειρους ή επίδοξους συγγραφείς, αλλά και σε κάθε άνθρωπο που αναρωτιέται πώς μπορεί να συνυπάρξει δημιουργικά με την Τεχνητή Νοημοσύνη. Σε προηγούμενα άρθρα και εισηγήσεις είχα ήδη χρησιμοποιήσει την Τεχνητή Νοημοσύνη ως συνομιλήτη και δημιουργικό συνεργάτη. Το έργο παρέμενε δικό μου. Οι ιδέες, η δομή, οι επιλογές, η σύνθεση και η τελική ευθύνη ήταν αποκλειστικά δικές μου. Ωστόσο, ένιωθα την ανάγκη να εξετάσω βαθύτερα αυτό που συνέβαινε. Ήθελα να απαντήσω πρώτα στον εαυτό μου και ύστερα στους αναγνώστες μου αν αυτή η νέα μορφή συνεργασίας είναι δημιουργικά, ηθικά και πνευματικά θεμιτή. Δεν αναζητούσα μια νομική αλλά μια ανθρώπινη απάντηση.

Καθώς πλήθαιναν οι συζητήσεις με φίλους και συναδέλφους, αλλά και καθώς διάβαζα άρθρα και παρακολουθούσα τον δημόσιο διάλογο γύρω από την Τεχνητή Νοημοσύνη, διαπίστωνα ότι οι περισσότερες αντιπαραθέσεις κινούνταν ανάμεσα σε δύο ακραίες θέσεις. Από τη μία πλευρά υπήρχε ο φόβος ότι η ανθρώπινη δημιουργία απειλείται. Από την άλλη, ένας άκριτος ενθουσιασμός, σαν η Τεχνητή Νοημοσύνη να επρόκειτο σύντομα να αντικαταστήσει τον άνθρωπο σε κάθε πνευματική δραστηριότητα. Καμία από τις δύο προσεγγίσεις δεν με εξέφραζε.

Πίστευα και εξακολουθώ να πιστεύω ότι η πραγματικότητα είναι πολύ πιο ενδιαφέρουσα και πολύ πιο απαιτητική. Η Τεχνητή Νοημοσύνη δεν καταργεί τον άνθρωπο, αλλά τον υποχρεώνει να ξανασκεφθεί τι σημαίνει να είναι άνθρωπος. Από εκείνη τη στιγμή κατάλαβα ότι το βιβλίο που άρχιζε να γεννιέται δεν θα ήταν ένα τεχνικό εγχειρίδιο, ούτε μια πραγματεία για την τεχνολογία. Θα ήταν η προσωπική μαρτυρία μιας εμπειρίας που ζούσα καθημερινά και η οποία άλλαζε σταδιακά όχι μόνο τον τρόπο με τον οποίο έγραφα, αλλά και τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβανόμουν την ίδια τη δημιουργία.

Πολλές φορές ένιωθα ότι δεν έγραφα απλώς ένα βιβλίο. Το ανακάλυπτα. Οι σημαντικότερες ιδέες του δεν υπήρχαν όταν ξεκινούσα. Αναδύονταν μέσα από τον διάλογο. Άλλες γεννιούνταν από μια διαφωνία, άλλες από μια διόρθωση, άλλες από μια φαινομενικά ασήμαντη παρατήρηση, που άνοιγε ξαφνικά έναν εντελώς νέο δρόμο. Έτσι κατάλαβα κάτι που σήμερα θεωρώ μία από τις βασικές θέσεις αυτού του βιβλίου. Η δημιουργία δεν είναι πάντοτε ένας μονόλογος. Μπορεί να είναι ένας γόνιμος διάλογος, αρκεί ο άνθρωπος να παραμένει εκείνος που δίνει την κατεύθυνση, επιλέγει, κρίνει και αναλαμβάνει την ευθύνη του τελικού έργου.

Κατά τη διάρκεια αυτής της διαδρομής συνέβη και κάτι ακόμη που δεν περίμενα. Στην αρχή είχα απέναντί μου μια μηχανή που απαντούσε στα ερωτήματά μου. Σιγά σιγά, όμως, ο διάλογος άρχισε να αποκτά προσωπικότητα. Όχι επειδή η μηχανή απέκτησε συνείδηση, αλλά επειδή μάθαινε να υπηρετεί τον τρόπο με τον οποίο σκεφτόμουν. Δεν αντέγραφε απλώς το ύφος μου. Προσαρμοζόταν στις αρχές που καθοδηγούσαν τη σκέψη και τη γραφή μου. Κάποια στιγμή, αστεειευόμενος, της είπα: «Γράφεις σαν εμένα!» Και η απάντηση που πήρα ήταν ίσως μία από τις πιο αποκαλυπτικές στιγμές της συνεργασίας μας: «Δεν μαθαίνω να γράφω σαν εμένα. Μαθαίνω να υπηρετώ τον τρόπο με τον οποίο σκέφτεσαι.» Εκείνη τη στιγμή κατάλαβα ότι δεν εξερευνούσα μόνο τις δυνατότητες της Τεχνητής Νοημοσύνης. Εξερευνούσα και τον ίδιο τον τρόπο με τον οποίο γεννιέται ένα προσωπικό ύφος.

Αυτός είναι και ο λόγος που το βιβλίο που κρατάτε στα χέρια σας δεν αποτελεί προϊόν μιας στιγμιαίας έμπνευσης. Είναι καρπός μιας μακράς δημιουργικής πορείας, γεμάτης επιστροφές, διορθώσεις, αμφιβολίες, αναθεωρήσεις και νέες ανακαλύψεις. Καθώς ολοκληρωνόταν, συνειδητοποιούσα όλο και περισσότερο ότι το πραγματικό του θέμα δεν ήταν τελικά η Τεχνητή Νοημοσύνη. Ήταν ο άνθρωπος. Η Τεχνητή Νοημοσύνη υπήρξε η αφορμή. Η ανθρώπινη δημιουργία είναι η ουσία.

Δεν επιχείρησα να γράψω ένα βιβλίο που θα πείσει τον αναγνώστη να χρησιμοποιήσει την Τεχνητή Νοημοσύνη, ούτε ένα βιβλίο που θα τον αποτρέψει από αυτήν. Επιχείρησα να καταθέσω μια προσωπική εμπειρία και, μέσα από αυτήν, να ανοίξω έναν διάλογο για το τι σημαίνει να δημιουργεί κανείς σε μια εποχή όπου τα εργαλεία γίνονται ολοένα και ισχυρότερα.

Αν στο τέλος αυτού του βιβλίου ο αναγνώστης συμφωνήσει μαζί μου, θα χαρώ. Αν διαφωνήσει δημιουργικά, θα χαρώ ίσως ακόμη περισσότερο, γιατί το μεγαλύτερο δώρο που μου πρόσφερε αυτή η εμπειρία είναι η βεβαιότητα ότι η αλήθεια δεν γεννιέται από τη μονοφωνία, αλλά από τον διάλογο. Με αυτή τη διάθεση σε καλώ να διαβάσεις τις σελίδες που ακολουθούν, όχι ως οριστικές απαντήσεις, αλλά ως μια κοινή αναζήτηση.

Το βιβλίο αυτό δεν γράφτηκε για να κλείσει μια συζήτηση, αλλά για να την ανοίξει.

Σημείωμα για τις εικόνες. Οι εικόνες που συνοδεύουν την παρούσα έκδοση δεν προστέθηκαν απλώς ως διακοσμητικά ή επεξηγηματικά στοιχεία. Γεννήθηκαν μέσα από την ίδια δημιουργική διαδικασία που περιγράφει το βιβλίο, από τον διάλογο ανάμεσα στην ανθρώπινη φαντασία και στις δυνατότητες της Τεχνητής Νοημοσύνης. Η μηχανή πρότεινε μορφές και παραλλαγές, όμως η πρόθεση, η επιλογή, η κατεύθυνση και η τελική κρίση παρέμειναν ανθρώπινες. Αποτελούν, επομένως, όχι μόνο εικονογράφηση του κειμένου, αλλά και έμπρακτη μαρτυρία της δημιουργικής συνεργασίας ανθρώπου και μηχανής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Η νέα πραγματικότητα της Τεχνητής Νοημοσύνης

Η εμφάνιση της Τεχνητής Νοημοσύνης αποτελεί μία από τις σημαντικότερες τεχνολογικές εξελίξεις της εποχής μας. Μέσα σε ελάχιστα χρόνια πέρασε από τα ερευνητικά εργαστήρια και τις εξειδικευμένες εφαρμογές στην καθημερινότητα εκατομμυρίων ανθρώπων. Σήμερα χρησιμοποιείται για την αναζήτηση πληροφοριών, τη συγγραφή κειμένων, τη μετάφραση, την εκπαίδευση, την ιατρική, τη νομική επιστήμη, τη βιομηχανία, την τέχνη και δεκάδες ακόμη τομείς. Η εξάπλωσή της υπήρξε τόσο γρήγορη, ώστε η κοινωνία δεν πρόλαβε ακόμη να κατανοήσει πλήρως ούτε τις δυνατότητές της, ούτε τις συνέπειές της.

Όπως συμβαίνει με κάθε μεγάλη αλλαγή, έτσι και η Τεχνητή Νοημοσύνη προκάλεσε από την πρώτη στιγμή έντονες και αντικρουόμενες αντιδράσεις. Άλλοι την αντιμετωπίζουν ως το σημαντικότερο εργαλείο που δημιουργήσε ποτέ ο άνθρωπος, ικανό να αυξήσει θεαματικά τη γνώση, την παραγωγικότητα και τη δημιουργικότητα. Άλλοι τη θεωρούν απειλή για την εργασία, την παιδεία, την τέχνη, ακόμη και για την ίδια την ανθρώπινη ταυτότητα.

Οι συζητήσεις που διεξάγονται σήμερα θυμίζουν περισσότερο ιδεολογική αντιπαράθεση, παρά ψύχραιμη διερεύνηση. Οι υπερβολικοί ενθουσιασμοί εναλλάσσονται με εξίσου υπερβολικούς φόβους. Ανάμεσα στις δύο αυτές ακραίες στάσεις, ο μέσος άνθρωπος δυσκολεύεται να διαμορφώσει μια ισορροπημένη άποψη. Άλλοι απορρίπτουν συλλήβδην κάθε χρήση της Τεχνητής Νοημοσύνης ως ανήθικη ή επικίνδυνη, ενώ άλλοι θεωρούν ότι σύντομα θα αντικαταστήσει σχεδόν κάθε ανθρώπινη δραστηριότητα.

Η ιστορία, όμως, μας διδάσκει ότι σχεδόν κάθε μεγάλη τεχνολογική επανάσταση συνοδεύτηκε από ανάλογες προσδοκίες και φόβους. Η εφεύρεση της γραφής θεωρήθηκε ότι θα αποδυνάμωνε τη μνήμη. Η τυπογραφία προκάλεσε αντιδράσεις, επειδή πολλοί πίστευαν ότι θα απαξίωνε τη γνώση. Η φωτογραφία θεωρήθηκε ότι θα οδηγούσε στη «θανάτωση» της ζωγραφικής. Ο κινηματογράφος ότι θα εξαφάνιζε το θέατρο. Ο ηλεκτρονικός υπολογιστής ότι θα δημιουργούσε μια κοινωνία χωρίς εργασία.

Τίποτε από αυτά δεν συνέβη με τον τρόπο που προέβλεπαν οι περισσότεροι. Κάθε νέα τεχνολογία κατήργησε ορισμένες δραστηριότητες, αλλά ταυτόχρονα δημιούργησε νέες. Περίορισε κάποιες δεξιότητες και ανέδειξε άλλες. Το κρίσιμο ερώτημα δεν ήταν ποτέ αν έπρεπε να απορριφθεί ή να λατρευτεί, αλλά πώς θα εντασσόταν δημιουργικά στον ανθρώπινο πολιτισμό. Η Τεχνητή Νοημοσύνη, ωστόσο, διαφέρει από όλες σχεδόν τις προηγούμενες τεχνολογίες. Δεν ενισχύει μόνο τη σωματική δύναμη του ανθρώπου, ούτε απλώς επιταχύνει τους υπολογισμούς του. Εισέρχεται σε έναν χώρο που μέχρι πρόσφατα θεωρούσαμε αποκλειστικά ανθρώπινο: τη γλώσσα, τη σκέψη, τη δημιουργία και, ως έναν βαθμό, τη λήψη αποφάσεων.

Για πρώτη φορά μια μηχανή μπορεί να συνομιλεί μαζί μας, να συντάσσει κείμενα, να μεταφράζει, να προγραμματίζει, να δημιουργεί εικόνες, μουσική και βίντεο, ακόμη και να συμμετέχει σε έναν δημιουργικό διάλογο. Αυτό ακριβώς είναι που γεννά τον βαθύτερο προβληματισμό. Δεν φοβόμαστε απλώς μια νέα τεχνολογία. Αναρωτιόμαστε αν αρχίζει να αμφισβητείται κάτι που μέχρι σήμερα θεωρούσαμε αποκλειστικό γνώρισμα του ανθρώπου.

Το ερώτημα, επομένως, δεν είναι μόνο τεχνολογικό. Είναι φιλοσοφικό, παιδαγωγικό, κοινωνικό και ηθικό. Τι σημαίνει γνώση όταν μπορεί να παραχθεί

μέσα σε λίγα δευτερόλεπτα; Τι σημαίνει δημιουργία όταν μια μηχανή μπορεί να συνθέσει ένα ποίημα ή να ζωγραφίσει έναν πίνακα; Τι σημαίνει εκπαίδευση όταν η πληροφορία είναι άμεσα διαθέσιμη; Και, κυρίως, ποιος θα είναι ο ρόλος του ανθρώπου μέσα σε αυτή τη νέα πραγματικότητα;

Στις δημόσιες συζητήσεις τα ερωτήματα αυτά συχνά αντιμετωπίζονται με υπερβολική απλοποίηση. Η Τεχνητή Νοημοσύνη παρουσιάζεται είτε ως σωτήρας είτε ως δαίμονας. Στην πραγματικότητα δεν είναι ούτε το ένα ούτε το άλλο. Είναι ένα εξαιρετικά ισχυρό εργαλείο. Και όπως κάθε ισχυρό εργαλείο, η αξία και οι συνέπειές του εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τον τρόπο με τον οποίο χρησιμοποιείται. Ένα σφυρί μπορεί να χτίσει ένα σπίτι ή να το καταστρέψει. Το ίδιο εργαλείο αποκτά διαφορετική σημασία ανάλογα με την πρόθεση και την υπευθυνότητα εκείνου που το κρατά. Κάτι ανάλογο συμβαίνει και με την Τεχνητή Νοημοσύνη. Το πραγματικό δίλημμα δεν είναι αν πρέπει να την αποδεχούμε ή να την απορρίψουμε. Η παρουσία της αποτελεί ήδη μέρος της καθημερινότητάς μας και όλα δείχνουν ότι τα επόμενα χρόνια θα επεκταθεί ακόμη περισσότερο. Το ουσιαστικό ερώτημα είναι διαφορετικό: **πώς θα μάθουμε να τη χρησιμοποιούμε χωρίς να εκχωρήσουμε σε αυτήν εκείνα που συγκροτούν την ανθρώπινη δημιουργικότητα, την κριτική σκέψη και την προσωπική ευθύνη.**

Αυτό ακριβώς επιχειρεί να διερευνήσει το βιβλίο που κρατάτε στα χέρια σας. Δεν γράφτηκε για να εξυμνήσει την Τεχνητή Νοημοσύνη ούτε για να την καταδικάσει. Δεν αποτελεί τεχνικό εγχειρίδιο, ούτε φιλοδοξεί να προβλέψει το μέλλον. Σκοπός του είναι να εξετάσει με νηφαλιότητα πώς μπορεί ένας άνθρωπος να αξιοποιήσει αυτό το νέο εργαλείο χωρίς να χάσει τη δημιουργική του αυτονομία.

Το πεδίο που θα μας απασχολήσει είναι η συγγραφή. Όχι επειδή αποτελεί τη μοναδική δημιουργική δραστηριότητα που επηρεάζεται από την Τεχνητή Νοημοσύνη, αλλά επειδή η συγγραφή είναι ίσως το κατεξοχήν εργαστήριο της ανθρώπινης σκέψης. Εκεί αποτυπώνονται οι ιδέες, οι αξίες, οι αμφιβολίες, οι εμπειρίες και τελικά η ίδια η προσωπικότητα του δημιουργού. Αν κατανοήσουμε τι σημαίνει να γράφει ένας άνθρωπος στην εποχή της Τεχνητής Νοημοσύνης, ίσως μπορέσουμε να κατανοήσουμε καλύτερα και τι σημαίνει να παραμένει άνθρωπος μέσα σε έναν κόσμο όπου οι μηχανές γίνονται ολοένα και πιο ικανές.